

Sajtószemle

2009. 2. hét

„Csaláshoz” használták fel Csollányt?

Olyan bankhoz adta az arcát és a nevét Csollány Szilveszter, amely fogyasztói csoportok szervezésén munkálkodik. Netes fórumokat előzönlük a panaszok: állítják, a megtevesztő hiányos tájékoztatással nyeri a cég az ügyfeleit. A Gazdasági Versenyhivatal több ízben pénzbüntetéssel sújtotta a céget, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete pedig határozatban állapította meg: a társaság jogosulatlan pénzügyi szolgáltatást végez és a kft.-nek több feltételt is teljesítenie kellett további működésének engedélyezéséhez. A társaság egyik tulajdonosa elmondta, hogy a GVH döntéseit mindig is vitatták, míg a PSZÁF-fal folyamatos együttműködésben állnak, a társaság nevét is az ő kérésükre változtatták meg. A fórumokat, személyes hangvételűnek tartanak, így nem is olvassák. Közölték: több mint 10 ezer elégedett ügyféllel rendelkeznek, azzal az 1-2 tucattal pedig, aki panaszodik, kiemelten foglalkoznak. (január 2. Napi Ász 1+7.o.)

Megette a SPAR a kicsi árakat

A múlt év elején egyezett meg a SPAR-csoport a Tengelmann-nal arról, hogy a Kaiser's után a Plus diszkonthálózatot is átveszi Magyarországon. Az ügyletre a Gazdasági Versenyhivatal is rábólintott, ezzel a hazai élelmiszer-kereskedelem egyik legnagyobb fúziója jöhetett létre. A SPAR 174 diszkontáruházát vehetett át, s piaci részesedését nagyjából 13 százalékra növelhette az üzlettel. Magyarországon a hírek szerint a Plusért folytatott csatában a SPAR a Tescót győzte le. (*Napi Gazdaság 8.o.*)

Bejelentés telefonon

Bár a törvény 2009. január elsejétől írja elő az állami fogyasztóvédelmi ügyfélszolgálat működtetésének kötelezettségét, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság már tavaly augusztustól működteti azt - mondta el Kathi Attila szóvivő a távirati irodának. Az országos ügyfélszolgálati hálózat kiépítése ugyanis már 2008 augusztusában befejeződött, miközben a parlament 2008 júniusában módosította a fogyasztóvédelmi törvényt. A módosítás írja elő, hogy 2009. január 1-jétől a fogyasztóvédelemért felelős miniszternek ügyfélszolgálatot kell működtetnie, amely fogadja a telefonon, illetve elektronikusan érkező bejelentéseket. A fogyasztóval szembeni kötelezettségek megsértése miatti bejelentéseket a megyeszékhelyeken lévő fogyasztókapcsolati irodáknál lehet megtenni akár telefonon, akár e-mailben. Az ügyfélszolgálat az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz továbbítja a bejelentéseket. (január 3. Magyar Nemzet 13.o., Működő fogyasztóvédelmi irodák Népszava 5.o.)

Ha késik a vonat, visszajár a jegy ára

Bármi módon közlekedjen is az utas, az uniós jognak őt, a gyengébb fogyasztót kell védenie a közlekedési vállalatokkal szemben. Ezt vallja az Európai Unió Tanácsa és Parlamentje, ezért a légi utasok akkor már érvényes jogvédelme mellé 2007 decemberében rendelettervezetet tettek közzé a vasúton, a hajón, illetve a buszon utazókat megillető jogokról. A feltételek megteremtésére 4 hónapot kaptak a tagországok, így a jogszabály 2009 végén lép hatályba. A tervezet részletezi mit kell tenniük a közlekedési cégeknek azért, hogy szolgáltatásaikat és információikat a

mozgáskorlátozottak, a látás és a hallássérültek is elérhessék. Önálló paragrafus rendelkezik arról, hogy a helyes bánásmódra és a segítségnyújtás módjaira oktatni kell mindazokat, akik közvetlen kapcsolatba kerülnek az utasokkal, közöttük a fogyatékkal élőkkel. Szól a tervezet arról is, milyen jogai vannak az utasnak, ha a vasúttársaság hibájából kimarad, vagy késik egy járat. Például 60 percet meghaladó késés esetén, a késés időtartamától függően az utast frissítővel, étellel kell kiszolgálni, ha pedig a késés az éjszakába nyúlik, el is kell szállásolni. Ha a vonat 60 percnél tovább nyílt pályán áll, akkor a vasúttársaság köteles az utasokat elszállítani. Ha az utas a vasút hibájából megsérül, szállításának és gyógykezelésének költségei a társaságot terhelik. *(Népszabadság - Utazás melléklet 4.o.)*

Harmadára csökkent a GVH-bírságok összege

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 2008-ban valamivel kevesebb versenyfelügyeleti eljárást indított, mint 2007-ben. A hivatal összesen 1651 versenytanácsi határozattal lezárult eljárást folytatott le, határozatai 59 esetben állapították meg a versenytörvény megsértését, aminek alapján a GVH összesen 716,7 millió forint bírságot szabott ki. Ez jóval kevesebb a 2007-ben kirótt 2,2 milliárd forintnál, aminek oka elsősorban az, hogy a hivatal tavaly kevesebb nagy büntetéssel járó kartellezési ügyet zárt le - derül ki a GVH közleményéből.

Kartellügyekben 2007-ben valamivel több mint egymilliárd forintnyi bírságot szabott ki a hivatal, tavaly a 28 vizsgálatban ugyanakkor bírsággal szankcionált ügylezárásra nem került sor. A visszaesés oka egyrészt az, hogy a kartellezők szorosabbra zárták soraikat, megnehezítve ezzel a GVH dolgát, másrészt pedig az, hogy az ilyen ügyek átfutási ideje meghaladja az egy naptári évet. Ugyanakkor 2008-ban is sikerült néhány komoly kartell nyomára bukkanni: a taxisok, a molnárok és a betongyártók ügyében jelenleg is folyik a vizsgálat.

A GVH nem szabott ki bírságot erőfölénnyel való visszaélés miatt, ám voltak ilyen nagy horderejű ügyek, ezek azonban nem bírsággal, hanem kötelezettségvállalással zárultak. A Tesco például a versenyhatóság közbenjárására kénytelen volt átalakítani beszállítói szerződéseit.

Az elmúlt évben több olyan nagy jelentőségű ügyben született a GVH-nak igazat adó bírósági döntés, amelyek elvi - az adott ügyön túlmutató - jelentőséggel bírnak. Kiemelkedő sikernek tartja például a GVH az autópályakartell-ügyben hozott legfelsőbb bírósági döntést, amely jóváhagyta az öt vállalkozásra kirótt 7,043 milliárd forintnyi bírságot.

(Napi Gazdaság, 2009. január 7., szerda, 3. oldal)

Végleg összeolvadt a Spar és a Plus

December 31-től egyesült a Spar Magyarország Kereskedelmi Kft., valamint a Plus Élelmiszer Diszkont Kft., és a két cég általános jogutódja a Spar mint átvevő társaság lett. Így megkezdődhetett a Plus üzletek fokozatos átalakítása Spar szupermarketekké. A Spar Magyarország 2008 márciusában kötött szerződést a német Tengelmann vállalatcsoporttal 174 magyarországi Plus üzlet átvételére. A brüsszeli versenyjogi jóváhagyás után a Spar július 1-jén vette át a Magyarországon működő teljes Plus hálózatot. VG

(Világ gazdaság, 2009. január 7., szerda, 6. oldal)

Vadul vásárolunk tovább

Nem érződik még a bevásárlóközpontokban, hogy a vásárlók pénztárcája kiürült volna. A két ünnep között több helyen is aranyvasárnapi látogatottságot és forgalmat mértek, részben a már megkezdődő téli kiárúsítás miatt - ez néhol 70 százalékos leárazással indult a ruházati üzletekben. A boltok zöme 2009 első hétvégéjén kapcsolódott be az akciózásba, amelyre sokan fel is utaztak a fővárosba. Pedig vidéken is nagyarányú engedményekre számíthatnak a vevők - kereskedői vélemények szerint a leépítésekkel különösen sújtott térségekben sokan a végkielégítést vásárolják el. Abban nagy az egyetértés a piac szereplői között, hogy a januári felfutás után nehéz idők jönnek. A nagyvilágban vegyesen értékelik a téli kiárúsítási szezon első eredményeit, az angolszász országokban már a vártnál kisebb bukásoknak is örülnek a kereskedők.

Hőnyi Gyula

Nem érződik még a bevásárlóközpontokban, hogy a vásárlók pénztárcája kiürült volna. A két ünnep között több helyen is a karácsonyi aranyvasárnappal megegyező látogatottságot és forgalmat mértek, annak köszönhetően, hogy december 27-től megindultak a nagy leárazások.

Esetenként 70 százalékos leárazással indult a téli vásár a ruházati üzletekben, de az átlagos árengedmény 30-50 százalék. A téli kiárúsítás sok helyen december 27-től indult, ám az üzletek zöme 2009 első hétvégéjén, vagyis január 3-án kapcsolódott be az akciózásba. A téli árleszállítás olyan jelentős forgalmat generált a kereskedelmi központokban, hogy több helyen az aranyvasárnappal megegyező forgalmat és látogatottságot mértek. Már a karácsonyt követő hétvégén is lényegében megteltek a bevásárlóközpontok, első körben azokkal, akik az ajándékba kapott termékeket igyekeztek becserélni. A roham nem lankadt utána sem, sokan utaztak fel a fővárosba az akciókért.

Az elemzők szerint nem volt meglepetés az erős kiskereskedelmi forgalom. Rövidre sikerült ugyanis a karácsonyi szezon - a magyar megszorító intézkedések utóöngéje, illetve a válságok elbizonytalanította a vevőket, akik jellemzően csak december második felében indultak beszerző körútra -, így sokan nem tudták már megvenni, amit szerettek volna. Sokan "alibi"-ajándékot raktak a fa alá - mondják elemzők -, azzal, hogy majd a két ünnep között pótolják a hiányt. A hosszúra sikerült ünnep szintén kedvezett a kiskereskedelemnek, az emberek szabad idejükben vásárolgattak (öt nap szabadsággal 14 napot lehetett otthon tölteni).

Nemcsak a ruházati üzletekben, az élelmiszer-, illetve iparcikk-kereskedőknél is tömött sorokat lehetett látni, holott sem az elektronikai, sem az élelmiszerüzletekre nem jellemző a karácsony utáni kiárúsítás. (A Media Markt például rendszerint nem kínál ilyenkor árengedményt, ugyanis a társaság jellemzően jól becsüli meg a forgalmat és nem ragad bent eladatlan készletekkel a szezonban. Ez idén is így volt.) A januári visszaeső forgalomban sem szokták ezekben a szegmensekben akciókkal fokozni a forgalmat - nincs gazdasági indoka ilyen lépésnek. Nem meglepő módon ebben az időszakban az autókereskedők is jelentősen visszafogják marketingtevékenységüket, ebben a hónapban egyharmadával esik vissza a kiskereskedelmi forgalom decemberhez képest.

Január a ruházati piacon okoz igazi izgalmat: a vásárlók az első fizetésükből igyekeznek pótolni a téli ruhásszekrényükből hiányzó darabokat, így az idény elsősorban az outletekről és a plázák ruházati üzleteiről szólnak. Beindul a téli sportruházati piac is: a Decathlon, az Intersport és a Hervis egyaránt jelentős, átlag 40 százalékos árengedményt nyújt - egyesek január 10-étől, mások már most.

(Napi Gazdaság, 2009. január 7., szerda, 1+6+7. oldal)

Hozták a láncok a gyengébb elvárásokat

Hőnyi Gyula

Karácsony előtt még csóválták a kereskedelmi láncok vezetői a fejüket a forgalomra vonatkozó

kérdések hallatán, nem túl meggyőző "rendben van" válaszokat adtak, ám szilveszterre szinte minden kereskedőnek megeredt a nyelve és mosolyogva közölte, hogy sikerült teljesíteni a terveket (többé-kevésbé). A Tesco a decemberi szezon előtt felülvizsgálta a várakozásait és módosította terveit, azokat viszont jelentősen túlszárnyalta - tudtuk meg a cégtől. A konkurensok sem panaszkodtak: a Spar ugyan csak hetek múlva hozza nyilvánosságra adatait, de előzetesen annyit elárultak, hogy rendkívül jól alakultak a dolgok, többek között a karácsonynak köszönhetően. A magyarok közül a Coop lánc is többször hangoztatta, hogy nem zár rossz évet.

Az élelmiszer-kereskedelemben lényegében mindenki hozta a csökkentett elvárásokat decemberben, ám ennek ellenére sem várható, hogy a leginkább figyelemmel követett kiskereskedelmi szegmens pozitív volumenindexet érjen el 2008-ban. Az egy évvel korábbi forgalmat a KSH adatsorából követve várhatóan 200 milliárd forinttal felülmúlja az élelmiszer-kereskedelem, de ez elsősorban a nyár közepéig tartó két számjegyű élelmiszer-inflációnak köszönhető.

Az elektronikai áruházak sem zártak rossz szezont. Szánthó Balázs, a Media Markt koncepciómenedzsere elmondta: elégedett a karácsonyi és a két ünnep közötti forgalommal, és az ünnepek után is megteltek az üzletek, ami Szánthó szerint annak köszönhető, hogy sokan kaptak ajándékutalványt, illetve készpénzt, amelyet igyekeztek levásárolni. A visszacserélt árumennyiség elenyésző volt az eladotthoz képest - tette hozzá. A piacvezető cég tapasztalatai szerint most karácsonykor is slágertermék volt az lcd-tévé és a navigációs berendezés, ezek ára tovább esett, így még szélesebb kör engedhette meg magának őket. Slágertermék maradt az mp3- és mp4-lejátszó, a cd és a dvd, illetve a konyhai kisgép.

Az Electro Worldben is az elvárásoknak megfelelően alakult az év vége. E cég is tapasztalt forgalomnövekedést a két ünnep között, amit itt is a hosszúra nyúlt szabadsággal és a karácsonyra kapott pénzek elköltésével magyaráztak.

Az elektronikai áruházak forgalmi adatai a KSH szerint sem alakulhattak rosszul, a forgalom valamivel felette lesz az egy évvel korábbinak. Ám más nem élelmiszer jellegű termékek forgalmában jelentős visszaesések mutatkoztak, s a havi 2-5 milliárdos kiesést, amely rendszeres volt 2008-ban, az utolsó hónap már aligha lesz képes kompenzálni, még akkor sem, ha a teljes piac (az üzemanyag- és személygépjármű-eladásokkal együtt) decemberben várhatóan 900 milliárd forint körüli forgalmat hoz.

(Napi Gazdaság, 2009. január 7., szerda, 6. oldal)

Harcolnak a vevőkért a dunántúli kereskedők

Sokan elvásárolták a végkielégítést

Körtési Zsolt

A nagyobb dunántúli városok jelentős részében már a két ünnep között elkezdődött a minden eddiginél nagyobb engedményeket kínáló téli vásár - tudta meg lapunk a megyei kereskedelmi és iparkamaráktól -, a kereskedők igyekeztek kihasználni, hogy sokan nem dolgoztak. Míg a korábbi években a 30-40 százalékos kedvezmények voltak a jellemzők, idén szinte senki sem indított 40-50 százaléknál kevesebbel. A kereskedők, beleértve a multinacionális üzletláncokat is, nagyon féltek a karácsonytól - mondta Mohos Béla, a kamarák gyorsjelentésének egyik összeállítója, a többség a 2007 évihez képest erős csökkenést prognosztizált. Végül azonban csupán átlag 2-3 százalékkal apadt a forgalom (végleges adatok még nincsenek), jelentős területi eltérésekkel: a Dél-Dunántúl egyes régióiban például 10-15 százalékos visszaesést is tapasztaltak, viszont Győr térségében majdnem ugyanilyen mértékű növekedés mutatkozott. Megjegyzendő, utóbbiban jelentős része van az elsősorban Szlovákiából érkezett nagyszámú vásárlóknak.

Az adatokból az is kirajzolódik, hogy azokon a vidékeken, ahol az elmúlt hetekben komoly leépítések voltak, visszaesett a forgalom, az idegenforgalmi körzetekben - például a Balaton térségében - azonban nőtt. Szinte mindenütt csökkent az érdeklődés a tartós fogyasztási cikkek

íránt, elsősorban a szigorodó hitelfeltételek miatt, sokan inkább kisebb értékű ruházati termékeket, ajándéktárgyakat vásároltak. Kóhalmi Géza, a Győr-Moson-Sopron megyében több üzletet működtető Tonió Ruházati Kereskedelmi Kft. gazdasági igazgatója szerint a határ menti üzleteik forgalma december közepétől mintegy 25-30 százalékkal nőtt - hála a szlovák bevásárlóturizmusnak -, igaz, a korábbiaknál kisebb árréssel futottak neki a téli szezonnak. Bár a forgalom az ünnepek után gyérült, a féláras akciók úgy tűnik továbbra is vonzóak. Kóhalmi ugyanakkor hozzátette: egyre több jele van annak, hogy a felfutás ebben a térségben is időleges volt, s a kereskedelemre nehéz hónapok várnak. A tőkeszegényebb cégek már most 75-80 százalékos árengedménnyel, illetve készletük teljes kiárusításával próbálják becsalogatni a vásárlókat. Soprontól Győrig szaporodik az üres üzletek száma is.

Kishonty Hajnalka, a Fejér és Veszprém megyében több mint fél tucat üzletet működtető Sárret Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. marketingigazgatója szerint felemás helyzet alakult ki. Vannak olyan üzleteik, amelyekben november óta 75-80 százalékkal zsugorodott a forgalom, s öldöklő harc folyik a vásárlókért, míg másutt 25-30 százalékos növekedést tapasztaltak. Mindkét végletre egyaránt volt példa olyan településeken, ahol az elmúlt hetekben százak kerültek utcára, illetve olyanon, ahol ez nem volt jellemző. Azt is tapasztalták, hogy sokan a végkielégítésből, illetve a felmondási időre kapott pénzből is jól bevásároltak, ám több tucat érdeklődő azért távozott üres kézzel az üzletekből, mert nem kapott hitelt. Ebből adódóan a téli kiárusítás során differenciálnak: van, ahol 25-30, míg másutt 60 százalékos akcióval indítottak. Putnoki Melinda, a zalaegerszegi székhelyű Jóbi Divatház Kft. kereskedelmi vezetője szerint napról napra változik a helyzet. A többség 40-60 százalékos leárazással kezdte a téli vásárt, de már 80 százalékkal is lehet találkozni; az "egyét fizet - hármát vihet" pedig bevett szokás lett. A térségbeli elbocsátások, valamint a vásárlóerő gyengülése miatt már az ünnepek előtti forgalom is halvány volt, utána pedig alig akadt vásárló. Van olyan üzletük, ahová az új év első munkanapján egyetlen vevő sem tért be, ugyanakkor még az ünnepek után is sokan keresték fel a legdrágább termékeket áruló boltjukat. A jelenlegi helyzetben ismét bővül azoknak a kereskedőknek a tábora - tette hozzá Putnoki -, akik törvénytelen eszközökkel igyekeznek felszínen maradni.

(Napi Gazdaság, 2009. január 7., szerda, 6+7. oldal)

PSZÁF-bírság a Cashline-nak

Kétmillió forint felügyeleti bírságot szabott ki a Cashline Értékpapír Zrt.-re a piacbefolyásolás tilalmára vonatkozó jogszabályi előírások megsértése miatt a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete. A felügyelet azt kifogásolta, hogy a cég november 20-án a BÉT-en a kereskedés zárószakaszában eladási ajánlatot vitt be 125 ezer darab OTP-részvényre, majd két perc múlva visszavonta azt. (MTI)

(Magyar Nemzet, 2009. január 7., szerda, 11. oldal)

Oktat a Raiffeisen

A lakáshitel-, illetve egyéb hiteltermékekkel kapcsolatos fogyasztói tájékozottság javítása érdekében oktató célú, a fogyasztók számára közérthető formában megfogalmazott ismeretterjesztő kampányt folytat a Raiffeisen Bank. A Gazdasági Versenyhivatal a Raiffeisen ellen versenyfelügyeleti eljárást indított, és ennek lezárásaként vállalt kötelezettséget a bank az ismeretterjesztésre. A GVH a lakáscélú felhasználásra kínált "jelzáloghitel jövedelemigazolás nélkül" elnevezésű termékkel kapcsolatos tájékoztatásnál valószínűsítette a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást, de jogsértést még nem állapított meg. A Raiffeisen vállalta továbbá az ügyfelek szerződéskötés előtti fogyasztóbarát tájékoztatása érdekében, hogy a hirdetett terméktulajdonságokhoz kapcsolódó feltételek beépítésével bővíti a költségmentesen elérhető

internetes és fióki előszűrő alkalmazásokat és rendszereket. (*Napi Gazdaság 24.o., Reklámkampányt vállalt vezeklésül a Raiffeisen Népszabadság 21.o.*)

Ez történt 2008-ban

Versenyhivatali feljelentést sürget a Tesco ellen a Kelet-magyarországi Húsosok Kereskedelmi Kft. A cég szerint az áruházlánc irreálisan olcsón értékesít egyes húsipari termékeket, és ezzel lenyomja a hazai termékárakat - mondta Fazekas József, a KMHK elnök-ügyvezetője. A Tesco ezt cáfolja. (*Világgazdaság 2-7.o.*)

Egyre többen fordulnak a békéltetőkhöz

Közel ezeröttszáz fogyasztói panaszt vizsgált tavaly a Budapesti Békéltető Testület, ami ötven százalékkal több, mint 2007-ben - közölte tegnap a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége. A panaszok háromnegyede a kereskedelmi szolgáltatások ellen irányult, a legjellemzőbb kifogások a cipők és a mobiltelefonok ellen érkeztek a civil fórumhoz. Ugyancsak szaporodtak az építőipari szolgáltatások elleni kifogások. Egyre több probléma van a pénzügyi és biztosítási szolgáltatásokkal is. A FEOSZ tavaly több precedensértékű pert is indított. Két bank esetében a szerződések egyoldalú módosítása miatt fordultak bírósághoz, több nagy autóforgalmazót pedig azért pereltek be, mivel azok a garanciát csak akkor adják, ha a drága kötelező szervizt is maguk végezzék el. (*Magyar Nemzet 13.o.*)

Lukoil lesz a JET benzinkútjaiból

Magyarországon is megkezdte saját arculatára alakítani a korábbi JET benzinkutakat az orosz Lukoil, miután üzemeltetésüket 2007 júliusában attól a Conoco Philipstől vette át, amely húsz százalékban az orosz cégben is érdekelt. A harminc hazai kút átalakításával a tervek szerint 2009 elejére végeznek, a költségek a hat országban - hazánk mellett Belgiumban, Csehországban, Lengyelországban, Luxemburgban és Szlovákiában - negyvenötmillió dollárba kerülnek. Az 1991-ben alapított, a szénhidrogéntartalmakat tekintve a világ második legnagyobb magántulajdonban lévő energiaipari társasága 2004ben jelent meg a magyar piacon. Hazánkban 15 korábbi Avanti kút átvételével párhuzamosan kezdett saját hálózata kialakításába, jelenleg 75 állomást üzemeltet. (január 7. *Heti Válasz 60.o.*)